

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 24. februārī

Senāts šādā sastāvā: senators referents Māris Leja, senatores Irīna Jansone un Sandra Kaija

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāves zvērinātas advokātes Ritas Jurevičas kasācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas 2024. gada 21. maija lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Daugavpils tiesas 2023. gada 30. janvāra spriedumu

/Persona A/, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 318. panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatu uz 5 gadiem.

No /Persona A/ valsts labā piedzīta mantiskā kaitējuma kompensācija 1 839 611,60euro.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /Persona A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 318. panta trešās daļas par to, ka viņš, būdams valsts amatpersona, ļaunprātīgi izmantoja dienesta stāvokli, ar savām darbībām izraisot smagas sekas, šādos apstākļos:

2016. gada 28. novembrī /Persona A/, būdams Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punkta (turpmāk – MKP) /Nosaukums/ vecākais muitas uzraugs, nolūkā atvieglot citām personām ievest Latvijas Republikas teritorijā kontrabandas precis – tabakas izstrādājumus – plkst. 04.35.58 kravu skenera datorsistēmā aizvietoja transportlīdzekļu sastāva skenēšanas rezultātā iegūtās foto datnes ar cita kravas transportlīdzekļa foto datnēm, kurās nav redzami tabakas izstrādājumi, un tādējādi nodrošināja nedeklarētu tabakas izstrādājumu ieviešanu Latvijas Republikā.

Ar šādām apsūdzētā /Persona A/ darbībām Latvijai nodarīts mantisks zaudējums 1 839 611,60euro nenomaksātu nodokļu – akcīzes nodokļa 1 430 684,69 euro un pievienotās vērtības nodokļa 408 926,91 euro – veidā.

[3] Ar Latgales apgabaltiesas 2024. gada 21. maija lēmumu, iztiesājot lietu sakarā ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāves R. Jurevičas apelācijas sūdzību, Daugavpils tiesas 2023. gada 30. janvāra spriedums atstāts negrozīts.

[4] Par Latgales apgabaltiesas 2024. gada 21. maija lēmumu apsūdzētā /Persona A/ aizstāve R. Jureviča iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt tiesas lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances

tiesai sakarā ar tiesas pieļautajiem Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas, 512. panta un 564. panta ceturtās daļas pārkāpumiem.

Savu lūgumu aizstāve pamatojusi ar šādiem argumentiem.

[4.1] Tiesa ir nepamatoti konstatējusi, ka tieši apsūdzētais 2016. gada 28. novembrī ir veicis foto datņu apmaiņu skenera datorsistēmā, jo: 1) datņu izveidošanas (*created*) un pārveidošanas (*modified*) laiks sakrīt, proti, plkst. 04.36.50, savukārt skenēšanas laiks – plkst. 04.35.58 – var atšķirties; 2) apsūdzētajam nav bijusi tehniska iespēja nomainīt datnes uz servera, jo viņam nav bijusi zināma aktuālā servera parole. Savukārt no liecinieka /Persona B/ pirmās instances tiesā sniegtajām liecībām, kuras apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi, izriet, ka uz servera esošos attēlus iespējams mainīt tikai gadījumā, ja personai ir piekļuve serverim.

Turklāt tiesas lēmums ir pretrunīgs, jo tiesa, lai arī secinājusi, ka skenētie attēli netika pārsūtīti uz serveri, vienlaikus atzinusi, ka /Persona A/ attēlu nomainītu veicis datorā, proti, serverī, izmantojot pārnēsājamo USB ārējās atmiņas karti.

Tiesa nav ņēmusi vērā arī liecinieka /Persona C/ (/Persona C/) liecināto, ka datņu nomaiņa iespējama, pieslēdzoties skenerim attālināti.

[4.2] Liecinieka /Persona C/ liecības par apsūdzētā /Persona A/ mēģinājumu pieslēgties serverim un ārējā datu nesēja (USB) ievietošanu datora USB pieslēguma vietā nav izmantojamas pierādīšanā, jo tās ir liecinieka subjektīvs vērtējums par videoierakstā redzamo, proti, par apsūdzētā darbībām, kuras neattiecas uz apsūdzībā norādīto datņu nomaiņas laiku – 2016. gada 28. novembrī no plkst. 4.35.58 līdz plkst. 4.36.50. Turklāt video ieraksts lietas materiāliem nav pievienots.

[4.3] Tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 512. panta otrās daļas 4. punktu, jo secinājumu par to, ka puspiekabe, kas šķērsoja Latvijas Republikas robežu 2016. gada 28. novembrī, un puspiekabe, kas nākamajā dienā aizturēta Rēzeknes novadā, Maltā, ir viens un tas pats transportlīdzeklis, pamatojusi ar tiesas izmeklēšanā nepārbaudītām liecinieku /Persona D/ un /Persona E/ (/Persona E/) pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām.

Prokurors tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā bija iekļāvis vienīgi liecinieka /Persona D/ liecības, bet liecinieka /Persona E/ liecības – ne. Savukārt aizstāvība nebija piekritusi šo liecinieku liecību izmatošanai un atbilstoši Kriminālprocesa likuma 489. panta pirmajai daļai norādījusi, ka tiesas izmeklēšanā ir nopratināmas visas personas, kuru liecības iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā, tātad – arī /Persona D/.

[4.4] Tiesa nav izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus par to, ka lietā nav pierādījumu, kas apstiprinātu, ka transportlīdzeklī ir atradies apsūdzībā norādītais cigarešu daudzums, līdz ar to nav pierādīta Krimināllikuma 318. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma kvalificējošā pazīme – smagas sekas.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka, transportlīdzeklī šķērsojot /Nosaukums/ robežkontroles punktu, tika pārbaudītas puspiekabes reģistrācijas apliecībā esošās ziņas, taču paša transportlīdzekļa identifikācijas numurs (VIN numurs) netika pārbaudīts. Minētais rada šaubas par to, vai Rēzeknes novadā, Maltā aizturētā puspiekabe ir tā pati, kas 2016. gada 28. novembra naktī šķērsoja /Nosaukums/ robežkontroles punktu.

Tāpat lietā nav ziņu par to, kas noticis ar puspiekabē esošo kravu pēc izbraukšanas no robežkontroles punkta līdz tās aizturēšanas brīdim – no 2016. gada 28. novembra plkst. 5.00 līdz 29. novembra plkst. 16.10 –, un kāpēc transportlīdzeklis braucis līdz Rēzeknei, bet pēc tam mainījis maršrutu virzienā uz Daugavpili.

Ievērojot minēto, tiesa nepamatoti atzinusi par pierādītu, ka skenēšanas brīdī transportlīdzeklī atradās apsūdzībā norādītais cigarešu daudzums.

Motīvu daļa

[5] Kasācijas tiesvedības ietvaros ir izvērtējams, vai apelācijas instances tiesa, pamatojot lēmumu ar tiesas sēdē nenopratinātu liecinieku – /Persona D/ un /Persona E/ – pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, ir pareizi

piemērojusi Kriminālprocesa likuma 512. panta otrās daļas 4. punktu, kasnoteic, ka sprieduma pamatošanai var izmantot ziņas, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtajās liecībās, ja aizstāvība piekritusi šo liecību izmantošanai.

[5.1] Senāts konstatē, ka Kriminālprocesa likuma 512. panta otrās daļas 4. punkts nenosaka, kurā procesa stadijā šāda piekrišana var tikt sniegta. Līdz ar to, izmantojot gramatisko iztulkošanas metodi, norma lasāma plaši.

Analogi secinājumi izriet arī no normas sistēmiskās un teleoloģiskās iztulkošanas: lai gan Kriminālprocesa likuma 489. pants reglamentē piekrišanas došanu tikai krimināllietas sagatavošanas iztiesāšanai stadijā, no kriminālprocesa pamatnoteikumiem un pamatprincipiem – kriminālprocesa mērķa (Kriminālprocesa likuma 1. pants), tiesībām uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā (Kriminālprocesa likuma 14. pants), tiesībām uz aizstāvību un aizstāvības pozīcijas izvēli (Kriminālprocesa likuma 20. pants) un tiesībām uz sadarbību kriminālprocesā (Kriminālprocesa likuma 21. pants) – izriet, ka personas, kuras īsteno aizstāvību, arī turpmākā procesa gaitā var piekrist liecību izmantošanai nolēmuma pamatošanai vai arī atsaukt šādu iepriekš dotu piekrišanu.

Ievērojot minēto, piekrišana katrā ziņā ir iespējama līdz tiesas lēmumam par tiesas izmeklēšanas pabeigšanu (sal. *Senāta 2024. gada 31. janvāra lēmuma lietā Nr. SKK-38/2024*, [ECLI:LV:AT:2024:0131.11088061320.21.L](#), 10.5. punktu).

[5.2] Piekrišana izmantot ziņas, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtajās liecībās, var būt gan tieša (mutvārdos vai rakstveidā izteikta), gan konkludenti izteikta, ja vien aizstāvība apzinās šādas piekrišanas juridiskās sekas.

Šajā jautājumā jāņem vērā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā norādītais, ka ne Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 6. panta burts, ne gars neliedz personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, brīvi izvēloties, atteikties – gan tieši, gan netieši – no tiesībām uz taisnīgas tiesas garantijām. Tomēr, lai šāda atteikšanās Konvencijas izpratnē būtu spēkā, atteikšanās no tiesībām piedalīties tiesas procesā ir jākonstatē nepārprotami (nešaubīgi), un tai jābūt nodrošinātai ar minimālām aizsardzības garantijām, kas atbilst šo tiesību nozīmīgumam. Turklāt šāda atteikšanās nedrīkst būt pretrunā kādām būtiskām sabiedrības interesēm, un, lai atzītu, ka apsūdzētais ar savu rīcību netieši ir atteicies no būtiskām tiesībām saskaņā ar Konvencijas 6. pantu, ir jākonstatē, ka viņš saprātīgi varēja paredzēt savas rīcības sekas (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2006. gada 1. marta sprieduma lietā „Sejdovic v. Italy”, iesniegums Nr.56581/00*, 86.–87. punkts; 2018. gada 18. decembra sprieduma lietā „Murtazaliyeva v. Russia”, iesniegums Nr.36658/05, 117. punkts). Arī atteikšanās no tiesībām noprotināt liecinieku – tiesībām, kuru īstenošanu garantē Konvencijas 6. pants un kas ietilpst taisnīgas tiesas jēdziena saturā, – ir jāatbilst iepriekš minētajām prasībām (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas (Lielā palāta) 2018. gada 18. decembra sprieduma lietā „Murtazaliyeva v. Russia”, iesniegums Nr.36658/05*, 118. punkts).

[5.3] Saistībā ar liecinieka /Persona D/ pirmstiesas procesā sniegto liecību izmantošanu nolēmuma pamatošanā Senāts konstatē turpmāk norādīto.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 489. panta pirmo daļu tiesnesis pēc krimināllietas saņemšanas savā tiesvedībā nosūta aizstāvībai aicinājumu 10 darba dienu laikā iesniegt tiesā paziņojumu par noprotināmajām personām.

Apsūdzētā /Persona A/ aizstāve, atbildot uz pirmās instances tiesas aicinājumu sniegt šādu informāciju, norādījusi, ka ir noprotināmas visas personas, kuru liecības ir iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā (*lietas 8. sējuma 12. lapa*). No minētā secināms, ka aizstāve vēlējusies, lai tiesā tiktu noprotināts arī liecinieks /Persona D/, kura liecības ir iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā (*lietas 7. sējuma 206. lapa*).

No lietas materiāliem izriet, ka nedz pirmās, nedz apelācijas instances tiesa liecinieku /Persona D/ uz tiesas sēdēm nav aicinājusi. Neraugoties uz minēto, abu instanču tiesas savu atzinumu, ka apsūdzētā darbības izraisīja smagas sekas, *inter alia* pamatojusi ar minētā liecinieka pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām.

[5.4] Ņemot vērā, ka kasācijas instances tiesa pārbauda apelācijas instances nolēmuma tiesiskumu, Senāts pārbaudīs, vai šāda aizstāvības pozīcija – piekrišana – nav konstatējama lietas iztiesāšanā apelācijas instances tiesā. Šajā vērtējumā Senāts ņem vērā arī aizstāvības procesuālo rīcību pirmās instances tiesā, ciktāl tā var liecināt par aizstāvības attieksmi pret šā pierādījuma izmantošanu apelācijas instances tiesā.

No lietas materiāliem konstatējams, ka:

1) pirmās instances tiesā iztiesāšanā apsūdzētā /Persona A/ aizstāve, atbildot uz tiesas jautājumu par nepieciešamību noprināt vēl citus (iepriekš nenopratinātus) lieciniekus, norādījusi, ka šādu lūgumu nav (*lietas 8. sējuma 104.–105. lapa*);

2) zinot, ka liecinieks /Persona D/ pirmās instances tiesā nav bijis noprināts, apsūdzētais un viņa aizstāve piekrituši tiesas izmeklēšanas pabeigšanai, turklāt norādot, ka lūgumu nav (*lietas 8. sējuma 109. lapa*);

3) apelācijas sūdzībā aizstāve, lai arī apstrīdējusi tiesas atzinumu, ka Rēzeknes novadā, Maltā konstatētā puspiekabe ar tabakas izstrādājumiem ir tā pati, kuras iebraukšanu Latvijas Republikas teritorijā nodrošināja apsūdzētais, pret /Persona D/ liecību izmantošanu kā tādu nav iebildusi, turklāt nav norādījusi viņu kā personu, kas noprināma apelācijas instances tiesā, lai gan Kriminālprocesa likuma 551. panta trešā daļa paredz iespēju šādu lūgumu pieteikt (*lietas 8. sējuma 168.–170. lapa*);

4) iztiesāšanas laikā apelācijas instances tiesā apsūdzētais un viņa aizstāve nebija pieteikuši lūgumu noprināt liecinieku /Persona D/ (*lietas 8. sējuma 182.–183. lapa, 196.–198. lapa*) un atzinuši par iespējamu pabeigt tiesas izmeklēšanu, kaut /Persona D/ tiesā nebija noprināts (*lietas 8. sējuma 198. lapa*);

5) tiesas debatēs apelācijas instances tiesā jautājums par /Persona D/ liecību izmantošanas pieļaujamību nav bijis aktualizēts (*lietas 8. sējuma 202.–203. lapa*).

No minētā izriet, ka apsūdzētais un viņa aizstāve zinājuši, ka pirmās instances tiesā liecinieks /Persona D/ nav bijis noprināts un ka tiesa ir izmantojusi šī liecinieka pirmstiesas procesā sniegtās liecības, taču, ilgstošā laikā, vairākkārt esot iespējai iebilst pret nolēmuma pamatošanu ar šo pierādījumu, to nav darījuši. Līdz ar to no aizstāvības atturēšanās izmantot tai pieejamos procesuālos līdzekļus nepārprotami izriet (1) tās atteikšanās no tiesībām noprināt konkrētu liecinieku un sekojoši arī (2) piekrišana šā liecinieka liecību izmantošanai pierādīšanā apelācijas instances tiesas nolēmumā.

Rezumējot minēto, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, kurā tiesa savus atzinumus pamatojusi arī ar liecinieka /Persona D/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 512. panta otrās daļas 4. punkta pārkāpumu.

[5.5] Attiecībā uz liecinieku /Persona E/ Senāts konstatē atšķirīgu situāciju.

Lai gan liecinieks /Persona E/, tāpat kā /Persona D/, nav bijis noprināts pirmās un apelācijas instances tiesā, un abu instanču tiesas savus nolēmumus pamatojušas ar šī liecinieka pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, atšķirībā no liecinieka /Persona D/ liecībām, prokurors /Persona E/ liecības tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā nebija iekļāvis (*lietas 7. sējuma 9., 13. lapa*).

Senāts atzīst, ka šai atšķirībai ir būtiska nozīme situācijas izvērtēšanā, un tādēļ tā pamato arī citādu juridisko vērtējumu.

Lai gan vispārīgi apsūdzētais un viņa aizstāvis, izsakot attiecīgu lūgumu, var piekrist tādu ziņu par faktiem izmantošanai nolēmuma pamatošanai, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā sniegtajās liecībās un ietvertas lietas materiālos, pat tad, ja prokurors tās nav norādījis tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā, tomēr arī šādi piekrišanai jābūt skaidrai un nepārprotamai.

Pretstatā situācijai ar liecinieka /Persona D/ liecībām, pārbaudot, vai aizstāvība piekritusi /Persona E/ liecību izmantošanai, nevar ņemt vērā apsūdzētā un viņa aizstāves procesuālo rīcību līdz pirmās instances tiesa

aizgājusi taisīt spriedumu.

Turklāt Senāts atzīst, ka tiesa, izmantojot nolēmuma pamatošanai liecinieka /Persona E/ liecības, kuras prokurors nebija iekļāvis tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā, ir iejaukusies prokurora ekskluzīvajā kompetencē izvēlēties un norādīt tos pierādījumus, ar kuriem tiek pamatota personai celtā apsūdzība. Tādējādi tiesa pieļāvusi arī procesuālo funkciju nodalīšanas principa pārkāpumu.

Kriminālprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka prokuroram, uzturot apsūdzību pirmās un apelācijas instances tiesā, ir pienākums un tiesības virzīt apsūdzības pierādījumu pārbaudi. Šī prokurora tiesība ir aplūkojama kopsakarā ar Kriminālprocesa likuma 413. panta pirmās daļas 6. punktu un šā panta otro daļu, kas noteic prokurora pienākumu lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādīt tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumu un lēmumam pievienot to personu sarakstu, kuru liecības iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā. Savukārt iztiesāšanās tiesas pilnvaras ierobežo Kriminālprocesa likuma 48. panta otrās daļas 3. punkts, kas paredz, ka savu funkciju izpildei tiesa kā procesa virzītājs iztiesāšanas stadijā piedalās pierādījumu pārbaudē, neiejaucoties apsūdzības uzturēšanā.

Rezumējot minēto, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, kas ir pamatots *inter alia* ar liecinieka /Persona E/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, turklāt ar šīm liecībām pamatojot arī savus atzinumus, ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 17. panta un 512. panta otrās daļas 4. punkta pārkāpumus.

Pamatojoties uz /Persona E/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, tiesa atzinusi, ka Rēzeknes novadā, Maltā konstatētā puspiekabe ar tabakas izstrādājumiem ir tā pati, kuras iebrukšanu Latvijas Republikas teritorijā nodrošināja apsūdzētais. Līdz ar to tiesa ar šī liecinieka liecībām ir pamatojusi pierādīšanas priekšmetā ietilpstošus apstākļus.

Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesas pieļautie pārkāpumi ir atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

[6] Tālāk Senāts atzīst par nepieciešamu sniegt savu vērtējumu, vai apelācijas instances tiesa ir pieļāvusi kasācijas sūdzībā norādītos Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas un 564. panta ceturtās daļas pārkāpumus sprieduma pamatošanā un pierādījumu novērtēšanā, nesniedzot motivētu atbildi uz būtiskiem apelācijas sūdzības jautājumiem.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 564. panta ceturtajai daļai nolēmuma motīvu daļā norādāms apelācijas instances tiesas atzinums par apelācijas sūdzības vai protesta pamatotību, apstākļi, ko noskaidrojuši apelācijas instances tiesa, pierādījumi, kas apstiprina apelācijas instances tiesas atzinumu, motīvi, kāpēc apelācijas instances tiesa noraida kādus pierādījumus, un likumi, pēc kuriem tā vadās.

Apelācijas sūdzībā aizstāve norādījusi, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi aizstāvības norādītos pierādījumus, tajā skaitā liecinieka /Persona B/ pirmās instances tiesā sniegtās liecības, ka apsūdzētajam nav bijusi tehniska iespēja nomainīt datnes serverī, jo viņam nav bijusi servera piekļuves parole (*lietas 8. sējuma 168.–169. lapa*).

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa, noraidot aizstāves apelācijas sūdzību šajā daļā, lēmumā norādījusi: „No liecinieku /Persona B/, /Persona C/ un /Persona F/ liecībām izriet, ka [...] pirms 2016. gada 28. novembra, darbiniekiem nezinot, muitas serverim tika nomainīta piekļuves parole, jo /Persona G/ bija aizdomas, ka tieši /Persona A/ veic nelikumīgas darbības ar skeneri. Sakarā ar servera paroles maiņu serveri nevarēja restartēt ar veco paroli. Konkrētajā gadījumā no operatora datora dati netika pārsūtīti uz serveri, jo uzņemtais attēls nevarēja migrēt un nevarēja veikt analīzi tam, kas nav pārvietots uz serveri. Tāpēc nevarēja reģistrēt jaunu notikumu, kamēr iepriekšējais nebija pabeigts. Līdz ar to, ar nākamo iebrukušo mašīnu skenēšanu nevarēja veikt. Problēma radās, kad serverim bija nomainīta parole, bet lietotājam tā netika nomainīta. Pēc šī gadījuma tika veikta pārbaude rentgeniekārtas datorsistēmā, un atklājās, ka ir veikta skenera attēlu nomaiņa.”

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa nav sniegusi skaidru un saprotamu atbildi, kādēļ situācijā, kad apsūdzētajam /Persona A/ nav bijusi zināma servera parole, tā atzinusi par pierādītu, ka viņam bija tehniska iespēja veikt foto datņu nomaiņu (piemēram, vai tāpēc, ka datņu nomaiņa tika veikta nevis serverī, bet datorā, ar kuru strādāja apsūdzētais, vai arī tāpēc, ka datņu nomaiņa notika serverī, taču tehniskās problēmas ar datņu pārsūtīšanu uz serveri radās tikai pēc tam, kad apsūdzētais bija veicis apsūdzībā norādītās automašīnas foto datņu nomaiņu, vai citu iemeslu dēļ).

Tiesa nolēmumā nav saprotamā veidā izskaidrojusi datņu apmaiņas tehnisko procesu, kā arī nav norādījusi, vai un kāda nozīme izskatāmajā lietā vispār ir liecinieka /Persona B/ pirmās instances tiesā sniegtajām ziņām, ka ar skeneri uzņemto datņu nomaiņai nepieciešama piekļuve serverim (*lietas 8. sējuma 24. lapa*). Nesniedzot skaidru un saprotamu atbildi uz aizstāves apelācijas sūdzības argumentiem, kuri pēc būtības ir aizstāvības pozīcijas pamatā, apelācijas instances tiesa ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 511. panta otro daļu un 564. panta ceturto daļu.

Pamatojuma princips ir viens no procesuālā taisnīguma nodrošināšanas līdzekļiem, un atbilstoši tam tiesai ir pienākums motivēt savu nolēmumu. Kriminālprocesa likuma prasība par motivētu nolēmumu ir ievērota, ja tiesa ir motivējusi visus būtiskos atzinumus, kuriem ir nozīme lietas taisnīgā izspriešanā, un motīvu izklāsta apjoms ļauj saprast, kā tiesa nonākusi pie šiem atzinumiem. Motīvu norādīšana tiesas nolēmumā ir viens no līdzekļiem, kas izslēdz tiesas patvaļas iespējamību un ļauj personai pārliecināties, ka tā ir uzklausīta un tās sniegtie argumenti ir izvērtēti (sk. *Senāta 2022. gada 5. jūlija lēmuma lietā Nr. SKK-1/2022, [ECLI:LV:AT:2022:0705.11816006914.4.L](#), 18. punkts*).

Senāts norāda, ka saskaņā ar pamatojuma principu tiesas motīviem ir jābūt ne tikai pietiekamiem (kvantitātes jeb apjoma prasība), bet arī tādā kvalitātē, lai to izklāsts būtu saprotams saprātīgam vērotājam no malas un sniegtu skaidru priekšstatu par lietas taisnīgai izspriešanai nozīmīgiem apstākļiem.

Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesas pieļautie Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas un 564. panta ceturtais daļas pārkāpumi atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

Konstatēto pārkāpumu dēļ apelācijas instances tiesas nolēmums ir atceļams pilnībā, un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Nemot vērā, ka apelācijas instances tiesas lēmums tiek atcelts pilnībā un lieta apelācijas instances tiesā jāiztiesā no jauna atbilstoši Kriminālprocesa likuma 53. nodaļas nosacījumiem, pārējie kasācijas sūdzības argumenti, kas saistīti ar lietā esošo pierādījumu vērtējumu, izvērtējami apelācijas instances tiesā, izskatot lietu no jauna.

[7] Apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, atzinusi, ka apsūdzētajam /Persona A/ piemērotā drošības līdzekļa – dzīvesvietas maiņas paziņošana – grozīšanai vai atcelšanai nav pamata.

Senāts atzīst, ka apsūdzētajam ir turpināma drošības līdzekļa – dzīvesvietas maiņas paziņošana – piemērošana.

Piemērotais drošības līdzeklis izskatāmajā lietā atzīstams par pamatotu un samērīgu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585. un 587. panta pirmās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atcelt Latgales apgabaltiesas 2024. gada 21. maija lēmumu pilnībā un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Latgales apgabaltiesā;

apsūdzētajam /Persona A/ turpināt piemērot drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošanu.

Lēmums nav pārsūdzams.

M. Leja I. Jansone S. Kaija